

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Jenny Hertz
0171-626298
jenny.hertz@enkoping.se

Tekniska nämnden

Uppföljning årsplan och budget tertial 1 2024

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Tekniska nämnden beslutar att:

1. Lägga tekniska nämndens årsplan och budget för tertial 1 2024 till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Utifrån nämndplanens målsättningar och förvaltningens kvalitetsindikatorer görs en uppföljning med prognostiserat utfall till tekniska nämnden i maj, september och november 2024. En slutlig uppföljning sker i februari 2025 i årsbokslutet.

I enlighet med kommunens tidplan för ekonomisk redovisning redovisar förvaltningen ett tertialbokslut för perioden januari till april 2024.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad verksamhet för 2024 uppgår till 165,9 miljoner kronor efter justering av ändringsbudget. Tabellen för tekniska nämndens verksamheter ska uppdateras till tertial 2, då tekniska nämnden beslutar ändringsbudget i maj 2024. Prognosen visar ett överskott på 1,0 miljoner kronor.

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2024 uppgår till 145,6 miljoner kronor och prognosen visar ett underskott med 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader för vinterväghållning och samhällsbetalda resor.

Tekniska nämndens budget för ej löpande verksamhet så som specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter och markförsörjning så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar samt driftskostnader för byggnation av nytt kommunhus är 22,9 miljoner kronor. Prognos för år 2024 är 21,0 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos är ett överskott med 1,9 miljoner kronor. Ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen gör att budgeten för outhyrda fastigheter visar ett överskott då kommunen har hög grad

av uthyrning av sina fastigheter. Dock visar markförsörjningen kopplat till exploateringsprojekt ett underskott på grund av kostnader för juridiskt stöd vid tvister.

Förvaltningen påverkas av kostnadsökningar till följs av hög inflation och indexökningar vid inköp av bland annat material, fjärrvärme, hantering av avfall och VA. Det sker arbete inom alla verksamheter för att parera dessa kostnadsökningar och leverera budget i balans.

Bilaga: Terialrapport 1 2024 för teknisk nämnd

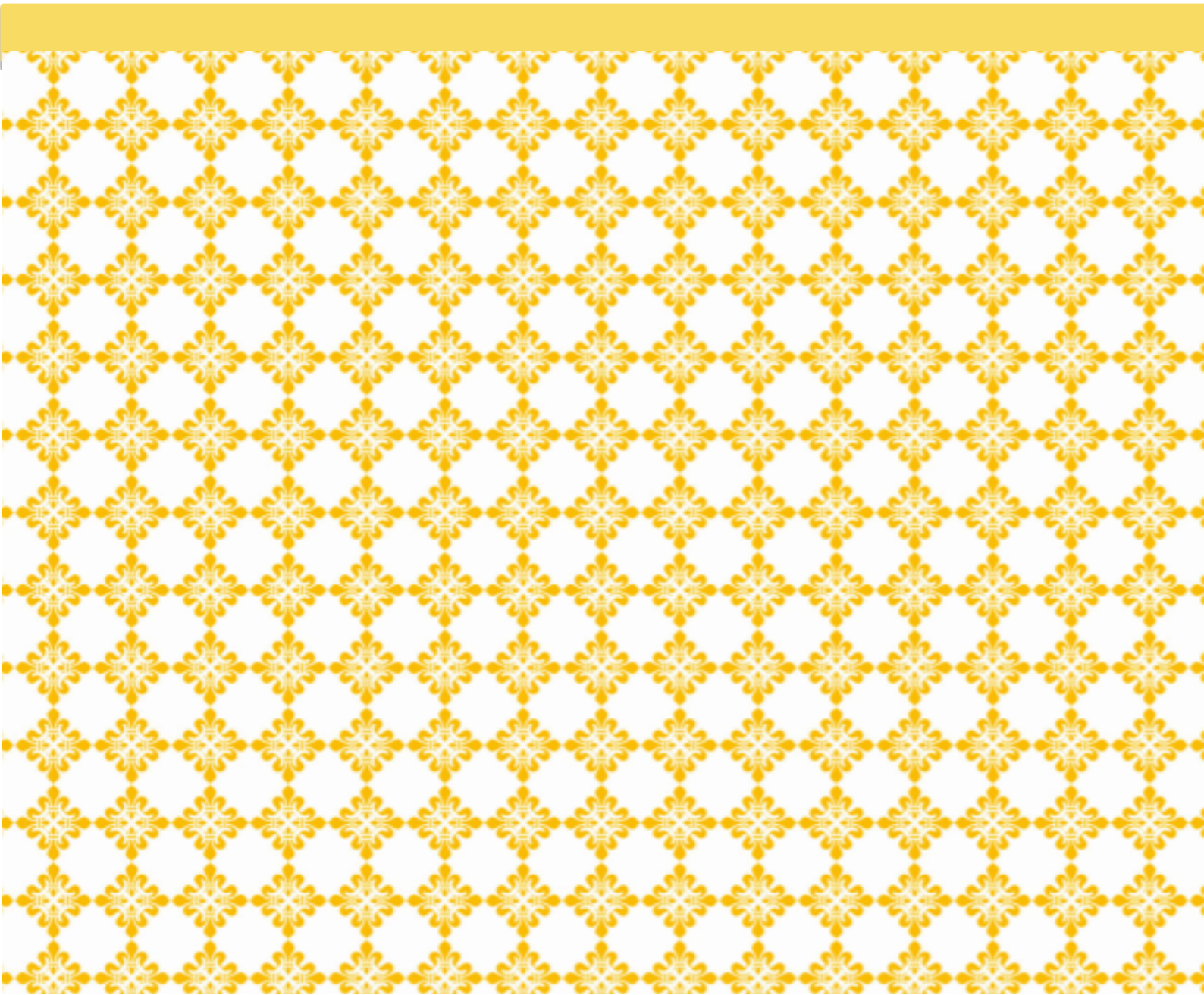
Gunilla Fröman
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Jenny Hertz
Business Controller
Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunstyrelsen för kännedom

Tertialrapport april 2024

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Uppdrag och ansvar	3
3	Väsentliga händelser	4
4	Uppföljning ekonomi	5
4.1	Resultaträkning	5
4.2	Driftsredovisning	5
4.3	Ekonomisk analys	7
4.4	Åtgärder för budget i balans	8
4.5	Ekonomiska nyckeltal	9
4.6	Uppföljning volymer	10
5	Investeringsredovisning	11
5.1	Investeringsredovisning, årlig budget (mnkr)	11
5.2	Investeringsredovisning, enskilda projekt (mnkr)	12
6	Förväntad utveckling	13
7	Verksamheten för vatten- och avlopp	14
7.1	Verksamhet	14
7.2	Väsentliga händelser	15
7.3	Resultaträkning	16
7.4	Ekonomisk analys	16
7.5	Åtgärder för budget i balans	16
7.6	Ekonomiska nyckeltal	18
7.7	Investeringsredovisning	18

1 Sammanfattning

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad verksamhet för 2024 uppgår till 165,9 miljoner kronor efter justering av ändringsbudget. Tabellen för tekniska nämndens verksamheter ska uppdateras till tertial 2, då tekniska nämnden beslutar ändringsbudget i maj 2024. Prognosen visar ett överskott på 1,0 miljoner kronor.

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2024 uppgår till 145,6 miljoner kronor och prognosen visar ett underskott med 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader för vinterväghållning och samhällsbetalda resor.

Tekniska nämndens budget för ej löpande verksamhet så som specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter och markförsörjning så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar samt driftskostnader för byggnation av nytt kommunhus är 22,9 miljoner kronor. Prognos för år 2024 är 21,0 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos är ett överskott med 1,9 miljoner kronor. Ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen gör att budgeten för outhyrda fastigheter visar ett överskott då kommunen har hög grad av uthyrning av sina fastigheter. Dock visar markförsörjningen kopplat till exploateringsprojekt ett underskott på grund av kostnader för juridiskt stöd vid tvister.

Förvaltningen påverkas av kostnadsökningar till följs av hög inflation och indexökningar vid inköp av bland annat material, fjärrvärme, hantering av avfall och VA. Det sker arbete inom alla verksamheter för att parera dessa kostnadsökningar och leverera budget i balans.

2 Uppdrag och ansvar

Tekniska nämnden i Enköpings kommun ska se till att det finns välskötta kommunala fastigheter, rent vatten, väl underhållna och säkra vägar, unika parkmiljöer samt näringsrika måltider.

Samhällsbyggnadsförvaltningen är tekniska nämndens tjänstemannaorganisation. Förvaltningen har cirka 400 anställda och leds av förvaltningschef Gunilla Fröman.

På förvaltningen har vi verksamheterna:

- Fastighet och städservice
- Måltidsservice
- Allmän plats (park, gata, trafik, samhällsbetalda resor och kommunens fordionsamordning)
- Strategisk planering
- Mark- och exploatering
- Vatten- och avlopp

Verksamheten för Fastighet

Verksamheten för Fastighet ansvarar för att behålla värdet på fastighetsbeståndet och tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för kommunens alla verksamheter inklusive lokalvård. Avdelningen består av ca 170 personer som är fördelade 5 enheter:

- Förvaltarenheten med uppdrag att ha rollen fastighetsägare och är avtalspart mot kommunernas verksamheter.
- Projektenheten med uppdrag att verkställa kommunens investeringsprojekt kopplat till lokalförsörjningen.
- Driftenheten med uppdrag är att ansvara för driften av kommunens fastighetsbestånd genom felavhjälpanande underhåll samt tillsyn och skötsel. Driftoptimering ingår även i uppdraget.
- Fastighetsutveckling med uppdrag är att säkerställa lokalförsörjningen på kort och lång sikt för kommunens verksamheter samt optimering av kommunens energiförbrukning i befintliga fastigheter.
- Städenheten med uppdrag är att genomföra lokalvård för kommunens samlade lokalbestånd.

Verksamheten för Allmän plats

Verksamheten för Allmän plats ansvarar för och utvecklar gator, vägar, torg, parker och andra platser som

i detaljplan utgör allmän plats för Enköpings nuvarande och framtida invånare och besökare. Verksamheten består bland annat av en trafikenhet som säkerställer leverans av samhällsbetalda resor för kommunens medborgare samt kommunens fordonssamordning. När vi förvaltar och utvecklar våra allmänna platser gör vi det utifrån områdena: grönstruktur, användning och flöden, ytor och beläggning samt gestaltning.

Verksamheten för Mark och exploatering

Vi säkerställer att kommunen har en långsiktig markplanering och identifierat markbehov för framtida samhällsutveckling. Vi förvärvar och förvaltar eller utvecklar mark utifrån uppsatta mål för politisk ambition, samhällsutveckling och hållbarhet.

Verksamheten för Strategisk planering

Vi ansvarar för översiktsplanering som hanterar den långsiktiga samhällsplaneringen för kommunens tätorter och mindre orter. Även landsbygdsfrågor, ekologi och vattenfrågor ingår i översiktsplaneringen. Vi arbetar med detaljplanering utifrån ansökan om ny eller förändrad detaljplan.

Avdelningen Måltidsservice

Måltidsservice ansvarar för kommunens kök inom förskola, skola och äldreomsorg. I arbetet ingår att se till att måltiderna är näringsriktiga och anpassade efter de som ska äta dem. Maten som vi serverar ska vara gärna vara ekologisk och närproducerad om det är möjligt. Dessutom arbetar vi mycket med att minska svinn och använda säsongsanpassad matsedel.

Förvaltningens stab

Staben är förvaltningens gemensamma verksamhetsstöd. Vi arbetar med specialiststöd, styrningsfrågor, utveckling, service och samordning för våra verksamheter och genomför interna kontroller/uppföljningar. Vi säkerställer leverans för de projekt och aktiviteter vi ansvarar för.

3 Väsentliga händelser

Nämnden har under årets första månader påbörjat arbete med den nya styrmodellen och arbeta med nämndens utvecklingsmål. En ny process med tillhörande utbildningsmaterial och stödjande dokument/mallar togs fram av förvaltningen under vintern för att kunna implementera den nya styrmodellen. Det finns nu en systematik på plats och efter budgetbeslut i februari startade arbetet med verksamhetsplan. Detaljplanering pågår ännu och har påverkats av effektiviseringskrav och nytt beslut om budget. Därför finns en försening kring aktiviteter i verksamhetsplanerna.

Tekniska nämnden har i sina mål och styrning inarbetat tidigare beslut från kommunfullmäktige förutom uppdrag och satsningar. Exempel på detta är beredskapsplanen, färdplan för ett hållbart län, trafikstrategin och utbyggnadsplan för VA.

Händelser som påverkar förvaltningen är att alla verksamheter arbetar med att parera kostnadsökningar. Framförallt är det kostnadsökningar för inköp som påverkas av konsumentprisindex eller att prisbilden förändrats markant till följa av hög inflation. Pareringen för kostnadsökningar innebär att besparingar görs löpande för att klara budget i balans.

Klimatförändringar påverkar arbetet med vinterväghållning. Årets vinter har medfört stora mängder grus på vägarna, vilket nu medför ett omfattande arbete med sandupptagning. Det gör att mer tid och pengar behöver läggas för att hantera vinterväghållningen än tidigare år. Klimatförändringarna har även under årets första månader skapat översvämningar i fler områden i samband med snösmältning och nederbörd på frusen mark. Projekt har startats upp med byggnation av dagvattendammar och uppströmsarbete för att förebygga denna typ av situation i framtiden.

Resandet har ökat med samhällsbetalda resor, det vill säga hur många kilometer som färdtjänst sker. Det medför ett underskott mot budget i prognosen.

Utvecklingsarbetet inom hållbarhetsarbetet klimatneutrala Enköping med Myran som testbädd har tagit fart och används nu även i andra områden där stadsdelsutveckling är aktuell. Detta skapar ett bättre samarbete mellan förvaltningar, verksamheter och externa parter för att bidra till ett hållbart Enköping i framtiden. Detta är en del av arbetet med utveckling av samhällsbyggnadsprocessen med dess försörjningar.

4 Uppföljning ekonomi

4.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-april 2023	Utfall jan-april 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Taxor och avgifter	30,6	9,3	9,9	29,3	30,9	1,6
Bidrag (intäkter)	13,7	3,5	3,2	9,2	9,2	0,0
Övriga intäkter	661,9	213,7	227,6	693,3	705,8	12,5
Summa intäkter	706,2	226,5	240,7	731,8	745,9	14,1
Personalkostnader	-193,4	-63,4	-66,3	-223,0	-218,7	4,3
Bidrag (kostnader)	-0,2	-0,1	-0,2	-1,9	-1,9	0,0
Köp av verksamhet	-30,8	-9,6	-13,3	-24,2	-26,8	-2,6
Lokalhyror	-127,2	-43,3	-41,5	-133,3	-130,1	3,2
Övriga driftskostnader	-329,4	-95,5	-113,8	-334,7	-335,0	-0,3
Kapitaltjänstkostnader	-193,0	-60,5	-60,3	-180,6	-198,3	-17,7
Summa kostnader	-874,0	-272,4	-295,4	-897,7	-910,8	-13,1
Summa totalt (mkr)	-167,8	-45,9	-54,7	-165,9	-164,9	1,0

4.2 Driftsredovisning

Verksamhet (mkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-april 2023	Utfall jan-april 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Gata	-33,1	-10,4	-11,1	-34,2	-33,7	0,5
Trafik	-20,2	-4,9	-4,5	-23,2	-21,8	1,4
Park	-37,5	-10,9	-12,7	-33,9	-33,8	0,1
Vinterväghållning	-18,4	-7,2	-10,0	-15,0	-16,5	-1,5
Samhällsbetalda resor färdtjänst	-12,5	-3,9	-4,6	-12,5	-13,8	-1,3
Samhällsbetalda resor kompletteringstrafik	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,0
TOTALT Allmän plats	-121,9	-37,3	-42,9	-119,0	-119,8	-0,8
Teknisk nämnd	-1,5	-0,5	-0,4	-2,1	-2,1	0,0
Stab	-2,9	-1,2	-0,3	-2,5	-2,5	0,0
Strategisk planering	-11,6	-4,1	-5,0	-13,6	-13,6	0,0
Markförsörjning	-2,8	0,0	-0,5	-3,2	-3,3	-0,1
Måltidsservice	-0,2	0,7	3,0	0,0	0,0	0,0

Städservice	0,2	0,7	1,0	0,0	0,1	0,1
Fastighet	-3,0	-1,4	-1,7	0,0	0,0	0,0
Strategisk lokalförsörjning	-1,3	-0,7	-1,3	-5,2	-5,3	-0,1
TOTALT löpande drift Teknisk nämnd	-145,0	-43,8	-48,1	-145,6	-146,5	-0,9
Lokalbank	-1,4	-0,6	-0,4	-4,5	-4,3	0,2
Specialfastigheter	-5,2	-1,8	-0,2	-5,0	-2,5	2,5
Lokalkostnader ej hyresgrundande	-14,2	0,3	-5,3	-13,4	-13,4	0,0
Markförsörjning ej löpande verksamhet	-2,0	0,0	-0,7	0,0	-0,8	-0,8
TOTALT ej löpande drift Teknisk nämnd	-22,8	-2,1	-6,6	-22,9	-21,0	1,9
Ändringsbudget 2024				2,6	2,6	0,0
TOTALT Teknisk nämnd - skattefinansierad verksamhet (mnkr)	-167,8	-45,9	-54,7	-165,9	-164,9	1,0

4.3 Ekonomisk analys

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad verksamhet för 2024 uppgår till 165,9 miljoner kronor efter justering av ändringsbudget. Tabellen ovan ska uppdateras till tertial 2, då tekniska nämnden beslutar ändringsbudget i maj 2024. Prognosen visar ett överskott på 1,0 miljoner kronor.

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2024 uppgår till 145,6 miljoner kronor och prognosen visar ett underskott med 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader för vinterväghållning och samhällsbetalda resor.

Tekniska nämndens budget för ej löpande verksamhet så som specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter och markförsörjning så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar samt driftskostnader för byggnation av nytt kommunhus är 22,9 miljoner kronor. Prognos för år 2024 är 21,0 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos är ett överskott med 1,9 miljoner kronor. Ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen gör att budgeten för outhyrda fastigheter visar ett överskott då kommunen har hög grad av uthyrning av sina fastigheter. Dock visar markförsörjningen kopplat till exploateringsprojekt ett underskott på grund av kostnader för juridiskt stöd vid tvister.

Verksamheten för Allmän plats

Verksamheten för allmän plats har en prognos med underskott på 0,8 miljoner kronor mot budget. Största anledningen till avvikelsen är ökade kostnader för vinterväghållning med underskott på 1,5 miljoner kronor. Väderleken under vintern har medfört mycket arbete och bidrar även till att omfattningen av sandupptagning i år varit stor. Sandupptagningen pågår ännu och det finns osäkerheter i kostnadsuppskattningen för detta på grund av sandmängden på vägarna, så prognosen kommer ses över till nästa tertialrapport.

Prognosen visar ökade kostnader för samhällsbetalda resor med 1,3 miljoner kronor då resandet i kilometer har ökat med 17% jämfört med samma period år 2023.

Prognosen visar lägre kostnad för personal på grund av sjukskrivning och vakanser samt ökade intäkter för parkering, vilket balanserar övriga kostnadsökningar inom verksamheten. Vakanser har skjutits i tiden för att skapa ett ekonomiskt utrymme mot budget, men tjänsterna kommer att tillsättas inom kort då behöver av dessa roller bedöms som stort.

Markförsörjning

I den löpande verksamheten för mark och exploatering finns utredningsbehov som medför avvikelse mot budget. Arbete pågår för att se hur detta kan möjliggöras utan avvikelse från budget.

Utanför löpande drift så har markförsörjningen i utfallet advokatkostnader och arkeologikostnader som hör till exploateringsprojekten, vilket det inte finns budgetmedel för. Prognosen inkluderar faktiskt utfall gällande dessa kostnader och hänsyn har även tagits till framtida kostnader. Det finns en risk att dessa kostnader kommer öka under året om det tillkommer fler arkeologiska utgrävningar och pågående tvister är inte avslutade, samt att nya tvister kan tillkomma på grund av det ekonomiska marknadsläget.

Verksamheten för Fastighet

Verksamheten för Fastighets del som påverkas av internhyror visar en budget i balans. Verksamheten är hårt drabbad av kostnadsökningar för fjärrvärme, men arbetar för att kunna hantera kostnadsökningarna inom befintlig budget.

Inom verksamheten för Fastighet finns även strategisk lokalförsörjning som har ett svagt negativt resultat, -0,1 miljoner kronor på grund av ökade personalkostnader.

Prognosen för städservice visar ett överskott med 0,1 miljoner kronor som ett led i ett arbete med kostnadseffektivisering. Ingångsläget för städservice var att effektiviseringar krävdes för 0,9 miljoner kronor för att budgeten skulle vara i balans och detta arbete har nu även visat sig ge större effekt. Bland annat har bemanningen av arbetsledning har justerats och samordning för nyttjande av lokaler har lett till lägre kostnader för lokaler.

Utanför löpande verksamhet visar prognosen för verksamheten för fastighet ett överskott med 2,7 miljoner kronor mot budget. Övriga lokalkostnader består av lokalbank, specialfastigheter och lokalkostnader ej hyresgrundande, dessa poster är inte inkluderade i objektsbudgeten för kommunens fastighetsbestånd. För lokalbanken som skall bära kostnaderna för uthyrningsbara lokaler som är vakanta visar utfall ett överskott på 0,2 miljoner kronor mot budget. Det är resultatet av aktivt arbete med lokalförsörjning och användande av lokaler. Kommunen har en mycket låg vakansgrad sett till kommunens totala fastighetsbestånd. Specialfastigheter innebär kostnader för de fastigheter som inte går att hyra ut, men saknar beslut på avveckling eller rivning. Utfallet 0,2 miljoner kronor, men prognosen på helår är 2,5 miljoner kronor, vilket är ett överskott med 2,5 miljoner kronor mot budget. För posten lokalkostnader ej hyresgrundande som innefattar rivnings kostnader, utrangeringar vid avveckling är budgeten i balans.

Måltidsservice

För att parera kostnadsökningar för livsmedel arbetar verksamheten aktivt med effektiviseringar och besparingar. Arbetet har pågått i flera år, men fortsätter dagligen genom förändrade menyer inom skola och förskola med ökad andel vegetabilier, minska andelen ekologiskt, ökade inköp av kort datum produkter samt ingen ökning av personalbemanning trots ökade volymer inom skola och förskola. Måltidsservice har på grund av detta arbete en budget i balans.

4.4 Åtgärder för budget i balans

Förvaltningen påverkas av kostnadsökningar till följs av hög inflation, indexökningar vid inköp av bland annat material, fjärrvärme, hantering av avfall och VA. Det sker arbete inom alla verksamheter för att parera dessa kostnadsökningar och leverera budget i balans.

Det är utmanande för verksamheterna att arbeta med budget i balans i och med att arbete med effektiviseringar har skett under många år för att kunna leverera ökad ambition till kommuninvånarna. I kommande besparingar behöver hanteras med politisk ambitionssänkning för att kunna möta kostnadsökningar eller minskning av budgetram. Nedan beskrivs ett axplock av de aktiviteter som pågår.

Verksamheten för Allmän plats arbetar med att optimera resursanvändningen, både vad gäller maskiner och personal. Även nya rutiner kopplat till arbetssätt för avfallshantering har införts för att undvika kostnadsökningar för avfallshantering när prisjusteringar har skett för denna tjänst.

Som ett led i budget i balans har Verksamheten för mark och exploatering fokus på uppföljning av debiteringsgrad i och med nya arbetsätt och för att säkerställa att kostnader hanteras på bästa sätt.

Arbete pågår inom förvaltningen med att energioptimera kommunens fastigheter. Projektet EnOff arbetar med energisparande åtgärder genom att energikartlägga fastigheter för att se vilka investeringar som har störst effekt på olika fastigheter som exempelvis solceller och tilläggsisolering. Utöver detta pågår projekt med att minska energianvändningen genom att arbeta med beteendeförändringar.

Måltidsservice arbetar med att minska ökade livsmedel- och transportkostnader genom aktiva val av råvaror. Det pågår kontinuerligt arbete med att göra smarta inköp och arbete för att öka acceptansen av ökad andel vegetabilier i förskolan och skolan. Arbete sker genom att inkludera elever via matråd och genom att sprida glädje kring måltiden genom bland annat street food på skolgårdar.

Inom verksamheten för strategisk planering pågår arbete med effektiviseringar genom att utveckla arbetet med översiktsplan, arbeta med tidiga skreden i detaljplaneprocessen och att arbeta för ett gemensamt samhällsbyggnadsflöde inom kommunen.

Utöver arbete för budget i balans arbetar förvaltningen med effektiviseringar kopplat till inköp och yttre skötsel.

4.5 Ekonomiska nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos helår 2024
Fastighet totalkostnad alla fastigheter per kvm (kr)	1 459	1 350	1 491	1 491
Fastighet planerad underhållskostnad Egna Fastigheter per kvm (kr)	195	311	339	339
Fastighet avhjälpande underhållskostnad Egna Fastigheter per kvm (kr)	41	31	48	48
Fastighet energiförbrukning i kommunens fastigheter per kvm (kWh)	187	178	178	178
Gata driftskostnad per kvm (kr)	25	25	24	25
Park totalkostnad per invånare (kr)	496	633	618	616
Måltid dagsportion mellanstadieelev (kr)	28	32	33	33

Fastighet

Prognosen för totalkostnaden för alla fastigheter per kvm är i nivå med budget. Detta trots att verksamheten ser kostnadsökningar till följd av hög inflation, men arbete med effektiviseringar och besparingar sker för att parera kostnadsökningar och skapa en budget i balans.

Prognosen för planerat underhåll per kvadratmeter är i nivå med budget.

Prognos för avhjälpande underhåll per kvadratmeter är i nivå med budget.

Gata - Driftkostnad per kvadratmeter

Prognosen för driftskostnad per kvm (kr) av gata är högre än budget då prognostiserade kostnader för vinterväghållning har ökat mot budget. Nyckeltalet redovisar gator barmark, vinterväghållning, renhållning och belysning.

Park - Totalkostnad per invånare

Prognos för parkverksamheten visar på ett lägre nyckeltal på grund av effektivisering av markskötsel. Nyckeltalet redovisar parker och planteringar, lekplatser, bollplaner och hundlatriner.

Måltid

Kostnaden för en dagsportion för en mellanstadieelev är i nivå med budget då kostnadsökningar för livsmedel har hanterats genom bland annat menyförändringar.

4.6 Uppföljning volymer

Verksamheter med volymuppräkning i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Färdtjänst	Antal km	288 000	337 000	49 000	-2,1	-1,3
Markförvaltning	Befolkning½	48 368	48 737	369	0	-1
Park	Befolkning½	48 368	48 737	369	-0,3	0,1
Plan	Befolkning½	48 368	48 737	369	-0,1	
Övriga resor	Befolkning½	48 368	48 737	369	0	
Gata	Yta i kvadratmeter	1 074 419	1 074 419	0	0	-1
Trafik		268 605	268 605	0	0	1,4

Färdtjänst

Antalet körda kilometer har ökat med 17% under första kvartalet jämfört med 2023. Nytt för i år är att arbetsresor har tillkommit.

Park

Avvikelsen i prognos beror på effektivisering av markskötsel, det vill säga yttre skötsel på fastigheter.

Gata

Avvikelsen beror inte på volym utan på lägre personalkostnader på grund av vakanser och sjukdom samt högre kostnad för vinterväghållning.

Trafik

Avvikelsen beror inte på volym utan högre intäkter än budgeterat för parkering.

5 Investeringsredovisning

5.1 Investeringsredovisning, årlig budget (mnkr)

Investeringar 2024 (mnkr)	Budget 2024	Utfall jan-april 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Fastigheter UAN	-345,2	-30,6	-309,8	35,4
Fastigheter UPN	-57,8	-7,6	-58,3	-0,5
Fastigheter VON	-28,3	-8,4	-26,3	2,0
Fastigheter KS	-19,5	-0,5	-19,5	0,0
Investeringsbidrag KS	14,0	0,0	14,0	0,0
Fastigheter RTJ	-0,5	0,0	-0,5	0,0

Fastigheter TN	-4,0	-0,2	-3,5	0,5
Planerat underhåll	-68,5	-7,4	-68,5	0,0
Allmän plats	-74,4	-6,3	-74,4	0,0
Investeringsbidrag Allmän plats	0,0	0,0	1,5	1,5
Inventarier TN	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Vattenförvaltningen	-0,3	0	0	0,3
Totalt (mnkr)	-584,7	-61,0	-545,5	39,2

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Tekniska nämndens budget för planerat underhåll år 2024 uppgår till 68,5 miljoner kronor och prognos för helår är i nivå med budget.

Några större underhållsprojekt är:

- Miljö- och energiåtgärder; Bland annat montering av solceller och energieffektiviseringar på skolor. (EnOFF).
- Tallgårdens vård- och omsorgsboende (kulvertdragningar)
- Skogsviolens förskola (fönsterbyte och takrenovering)
- Idrottshuset (passagesystem)
- Skyddsrumrenoveringar.

Total prognos för alla nämnder för år 2024 är 472,5 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 37,3 miljoner kronor mot budgeterat 509,8 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på avvikelser inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden då tidplaner har justerats i fleråriga projekt.

Verksamheten för Allmän plats har budget år 2024 på 74,4 miljoner kronor och prognos för helår är i nivå med budget.

5.2 Investeringsredovisning, enskilda projekt (mnkr)

Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen	Totalt per projekt (mnkr)			
	Total budget	Utfall t.o.m. april 2024	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
UAN Nytt gymnasium	-530,0	-495,8	-530,0	
UAN Grundskola Örsundsbro ny/ombyggnad, ersättning o utökning	-310,0	-9,1	-310,0	
UAN Grundskola evakuering moduler bodar	-10,0	-0,2	-9,5	
UAN Ripans nya fsk	-86,0	-9,2	-86,0	
UAN Grundskola Västerleden ny eller ombyggnad Lillsidan	-480,8	-48,3	-480,8	
UPN Driftlokaler Kaptensgatan	-5,0	-5,2	-5,0	
UPN Ny sporthall Västra Enköping	-98,5	-10,6	-98,4	
UPN Speaker torn	-2,5	-2,6	-3,3	
VON LSS Åkersberg	-31,0	-14,8	-31,0	
VON LSS Paviljong Hummelsta	-2,8	-0,1	-2,8	
Totalt (mnkr)	-1 556,6	-595,9	-1 556,8	

Kommentarer till investeringsredovisning, enskilda projekt

Investeringar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Grundskola Västerleden - Lillsidanskolan

Budgeten för år 2024 är 166,6 miljoner kronor och prognosen 146,6 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 20,0 miljoner kronor under budget. Årets avvikelse beror på en justering utifrån projektets tidsplan. Entreprenad pågår.

Grundskola Örsundsbro

Budgeten för år 2024 uppgår till 13,3 miljoner kronor och prognos är 13,0 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 0,3 miljoner kronor. Entreprenad startar inom kort.

Nytt gymnasium

Projektet är i genomförandefas och entreprenaden pågår. Projektet ska vara klart för verksamhetsstart till höstterminen år 2024. Beräknad total prognos är i dagsläget 530,0 miljoner kronor. Dock finns dialog med entreprenör kring kostnadsökningar på grund av force major kopplat till kriget i Ukraina. Detta kommer kunna påverka projektets totala prognos.

Budget för år 2024 är 42,1 miljoner kronor och prognosen är i nivå med budget, risk finns dock att prognosen justeras utifrån ovan nämnd dialog med entreprenör.

Ripans förskola

Budgeten för år 2024 uppgår till 50,8 miljoner kronor och prognosen för 2024 är 37,3 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse mot budget med 13,5 miljoner kronor. Entreprenad pågår.

Investeringar upplevelsenämnden

Några enskilda projekt som följs upp för upplevelsenämnden är följande:

Kulturhus Joar

Kommunstyrelsen har beslutat att starta projektering och upphandling av projektet.

Ny sporthall Västra Enköping – Lillsidanskolan

Budgeten för år 2024 uppgår till 43,6 miljoner kronor och prognosen är i nivå med budget. Entreprenad pågår.

Investeringar Vård- och Omsorgsnämnden

LSS Åkersberg

Budgeten för år 2024 är 24,5 miljoner kronor och prognosen är 22,5 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,0 miljoner kronor. Årets avvikelse beror på justering av projektets tidsplan. Entreprenad pågår.

6 Förväntad utveckling

Förvaltningen tar årligen fram minst en omvärldsbevakning och arbetar nu med att ta fram en ny. Den omvärldsbevakning som finns framtagen sedan tidigare arbetar vi vidare med tills vidare. Den syftar till att förbereda förvaltningen på olika scenarion som kan komma att inträffa och en möjlighet att planera utifrån dessa.

Detta kan vi vänta oss:

- Fortsatta kostnadsökningar över lag även under 2024, men med vissa lättnader.
- Budgetprioriteringar för alla sektorer.
- Dyrare måltider + högre mängd mat i framför allt skolan.
- Den relativa fattigdomen fortsätter att öka.
- Höjd förväntansbild på kommunen och politiken.

- Kommunens leverans blir viktigare än tidigare.
- Rekreationsområden, idrott, event och parker blir viktigare - Skolan och idrotten kan bli en "fristad"
- Minskning av nybyggda enfamiljshus och bostadsrätter
- Fler äldre i kö till boende när driftkostnaderna fortsätter att vara höga
- Ökat behov av kommunala hyresbostäder
- Ökad differens mellan samhällsgrupper, denna tenderar att öka under svårare tider.
- Frustrerade unga som går in mot vuxenvärlden efter år av pandemi och sedan ansträngda år som följt.
- Ökad andel digitala attacker, som intrång, nedstängning och stöld av information.

Risker som kan inträffa:

- Säkerhetsincidenter (fysiskt och i digitala världen)
- Rädsla som orsakar samhällsstörningar/konflikter
- Klasskillnader och glidningar mellan olika grupper
- Ej slutförda upphandlingar
- Krishantering löpande, detta sliter på organisationen om dessa blir långvariga. - Kritik till kommunen som effekt på missnöje med samhälle och i desperation.
- Ungdomar med låg framtidstro.
- Ökad skadegörelse och stölder.
- "Butiksdöd" och minskad andel upplevelser när hushållsekonomin är ansträngd.
- Lokal svart marknad på exempelvis läkemedel.

Möjligheter som kan inträffa:

- Positiv inverkan på klimatbudget med minskade resor och konsumtion.
- Attraktiv arbetsgivare (det är myndigheter ofta i oroliga tider)
- Nya möjligheter för näringslivet och fler små aktörer (entreprenörskap)
- Ökat engagemang i föreningsliv och ideellt arbete
- Hemester, fler besökare på hemmaplan
- I oroliga tider attraherar ofta landsbygden och vi ligger rätt till.
- Regementet i Enköping utvecklas och bidrar med viktig attraktionskraft samt arbetstillfällen.

Ett stort arbete pågår med effektiviseringar och besparingar. Tekniska nämndens driftsbudget för 2024 innehåller effektiviseringar/besparingar på 22,6 miljoner kronor för att hantera kostnadsökningar kopplade till indexhöjningar. Utöver detta finns behov av effektivisering på 6,1 miljoner kronor för ökade kostnader för fastighetsförvaltning. Samt justeringar som beslutades i budgeten 2023 med 1,0 miljoner för effektivisering inom förvaltningen och minskad skötsel av grönytor. Totalt är budgeten justerad med 29,7 miljoner kronor, vilket har skett i form av bland annat effektiviseringar för att parera kostnadsökningar. Även om inflationen har gått ner är den fortsatt på en hög nivå, vilket fortsätter påverka nämndens budget då många avtal styrs av index.

Inför budget 2025 och plan 2026 finns beslutade effektiviseringar i budget, som bland annat effektivisering av arbete med yttre skötsel. Arbete pågår med att identifiera ambitioner som kan sänkas för att hantera både kostnadsökningar till följd av inflation och effektiviseringar i budget. Sänkta ambitionsnivåer kommer att kräva politiska beslut.

Utöver detta pågår arbete med översyn av inköp.

Framtagande av fastighetsstrategi pågår. Detta är avgörande för effektivt planerat underhåll.

7 Verksamheten för vatten- och avlopp

7.1 Verksamhet

Teknisk nämnd ansvarar för vatten- och avloppsverksamheten (VA) i kommunen inom de av Kommunfullmäktige beslutade VA-verksamhetsområdena.

Uppdraget för VA-verksamheten är att producera och leverera ett godkänt dricksvatten, avleda, rena och

återföra renat spill- och dagvatten till sjöar och vattendrag inom verksamhetsområdena för VA.

VA-verksamheten svarar för planering, ny- och ombyggnation samt drift och underhåll av verk, distributionsnät, dagvattenanläggningar, pumpstationer, reservoarer och tryckstegringsstationer.

34 § i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster anger att VA-avgifternas belopp och hur avgifterna ska betalas ska framgå av en taxa och att kommunen får meddela föreskrifter om VA-taxan. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen och fördelningen av avgiftsuttaget ska ske utifrån vad som är skäligt och rättvist. Det finns dock inget juridiskt hinder mot att VA-verksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel.

7.2 Väsentliga händelser

Vakanser och sjukskrivningar påverkar verksamheten i planeringsfas likväl som i driftutförande. Konsulttjänster har delvis stöttat upp när den egna personalstyrkan varit kraftigt underbemannad, exempelvis för Projekt & Planeringsenheten. VA-verksamheten har även tagit emot två praktikanter.

Digitalisering sker inom verksamheten genom att arbete pågår med införandet av fjärrlästa digitala vattenmätare och ett nytt verksamhetssystem för GIS-baserat digitalt ledningskartverk.

Verksamheten har gjort kompletteringar och uppdaterad rapport avseende riskanalys för grundvatten i Enköpingsåsen, så kallad känslighetskarta. Känslighetskartan är tänkt att användas vid samhällsplanering.

Översvämningar och höga vattenflöden har inneburit bräddningar på avloppsnätet och ökat antal skadeståndsärenden. Kostnaderna för det inträffade är inte kartlagt ännu. Det blir av vikt framgent att jobba med det eftersatta underhållet av diken, fördröjningsdammar och utbyggnad av det kommunala dagvattennätet.

Årliga miljörapporter för avloppsreningsverken är inskickade till tillsynsmyndigheten.

Dyra akuta arbetsinsatser har krävts på distributionsnät på grund av eftersatt underhåll och låg reinvesteringstakt/förnyelsetakt. Enbart en avgränsad akut arbetsinsats under perioden har generat extra kostnader om cirka 1 miljon kronor.

För ett exploateringsinvesteringsprojekt i Grillby pågår en tvist med entreprenören angående besiktningsfrågor, ändrings- och tilläggsarbeten samt viteskrav.

7.3 Resultaträkning

Resultaträkning (belopp i mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-april 2023	Utfall jan-april 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Taxor och avgifter	112,5	37,6	40,7	145,3	119,7	-25,5
Bidrag (intäkter)	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Övriga intäkter	17,5	5,7	5,5	20,1	20,1	0,0
Summa intäkter	130,5	43,4	46,2	165,4	139,9	-25,5
Personalkostnader	-36,1	-11,3	-11,9	-43,5	-42,0	1,5
Bidrag (kostnader)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Köp av verksamhet	-1,8	-0,5	-0,4	0,0	0,0	0,0
Lokalhyror	-3,0	-0,8	-2,2	-1,8	-2,5	-0,7
Övriga driftskostnader	-69,1	-20,6	-18,2	-69,6	-70,2	-0,7
Kapitaltjänstkostnader	-36,6	-10,2	-14,1	-50,6	-50,6	0,0
Summa kostnader	-146,5	-43,4	-46,8	-165,4	-165,3	0,1
Summa totalt (mnkr)	-16,0	0,1	-0,6	0,0	-25,4	-25,4

7.4 Ekonomisk analys

Vakanser har medfört att behovet av inhyrda resurser har ökat och kostnadsutfallet är högre än budget för perioden. På grund av vakanser och personalbrist har vissa utredningar inte kunnat starta som planerat och detta har medfört att kostnadsutfallet för utredningar ligger under budget för perioden.

Kostnader för avveckling av slamdammar kommer att krävs under året och kommande år. Kostnaderna är idag delvis okända, men behöver prioriteras. Kostnadsfördelning mellan Skattekollektivet, Avfallskollektivet och VA-kollektivet behöver ske i enlighet med delansvar för de fyra anläggningarna. Driftkostnaderna för slamdammarerna förväntas dock minska till följd av åtgärden, varför beslutet på sikt bör innebära en minskad kostnad för kommunen. Ekonomiska konsekvenser kommer dock att uppstå för företagare, för lantbrukarna, i och med förlorade intäkter.

VA-verksamheten påverkas starkt av ränteutvecklingen. Under perioden, till och med april, har räntekostnaderna inte varit lika höga som budgeterat. I utfallet är räntekostnaderna baserade på räntan 1,75%, till skillnad mot prognosticerad årsränta på 2,10%. Utfallet blir därmed 1,2 miljoner kronor lägre än prognos.

7.5 Åtgärder för budget i balans

VA-avgifterna ska täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-verksamheten i kommunen i enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Kostnadsdrivande omvärldspåverkan har genererat underskott för VA-verksamheten, med anledning av att man inte kunnat förutspå främst ökad ränta och inflation. Ökade fasta kostnader för kemikalier, markhyror, bränsle, energi, utrustning, material och tjänster påverkar kostnadsbilden för VA-verksamheten.

Tidigare föreslagen VA-taxa tog inte höjd för de kostnadsökningar som skett inom branschen, där ökad inflation och räntekostnader påverkat stort. Större höjning av VA-taxan är därmed aktuell och föreslås inför 2025.

Överskott och underskott av avgiftsuttaget regleras över en treårsperiod i enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Underskott som genereras måste återställas. Eftersom

självkostnadsprincipen gäller, om inte Skattekollektivet vill finansiera underskottet, behöver taxan höjas i enlighet med det underuttag som generat underfinansiering av VA-anläggningen 2023 och även budgeterat för 2024. 2024 har VA-verksamheten planerat ett underskott om 25,5 miljoner kronor för att täcka nödvändiga kostnader.

Utöver justering av VA-taxan arbetar verksamheten med olika åtgärder som ett led mot budget i balans.

Intäkter

- Översyn och prioritering av fördröjda intäkter från anslutningsärenden.
- Bättre uppföljning med stöd av månadsbetalning (från årsskiftet) och översyn om frekvensen på intäktsuppföljning under året.
- Möjliggörs verksamheten för arbete att kartlägga och motverka graden av odebiterbart vatten, påverkas den enskilda VA-abonnenten positivt, genom att fler betalar för kostnaderna.

Besparingar

- Besparingsarbete pågår inom verksamheten för att miniminera kostnadsutvecklingen, men inom ram för laguppfyllnad.
- VA-verksamheten gjorde under 2023 och kommer delvis under 2024 göra besparingar på personalkostnader. Möjligheten till att göra samma fortsatta besparing inom personal, är inte möjligt om VA-lagstiftningen ska efterlevas och pågående investeringar ska slutföras.
- Möjlighet till kortsiktig besparing finns inom nyutveckling och digitalisering, men då måste vissa satsningar, investerings- som driftbudgetmässigt, först göras innan effektiviseringseffekt uppnås.
- Planeringsmässigt har reinvestering i distributionsnät tidigare skjutits på, men måste nu ske på grund av klimatanpassningsåtgärder och inträffade skadestandsärenden.
- Tillväxt-/exploateringsprojekt kräver ofta mycket driftsmedel, förutom investeringsmedel, då de som oftast är mycket kostsamma i utredningskedet. Dessutom föranleder de ofta båda ny- som reinvesteringsmedel, för att möjliggöra utökning kapacitetsmässigt.
- Med anledning av att det försämrade ekonomiska läget för kommunen och dess invånare, behöver tidsplaner för investeringar ses över och tänkbart justeras. Om tidsförskjutning göres kan det dock innebära ökade risker (akuta insatser och större negativa konsekvenser), förskjuter arbetsinsatsen från planerade till akuta insatser, ökade driftskostnader, ökade energikostnader och skjuter fram effektiviseringseffekter m.m.. Arbete med tidsplaner pågår och förtydliganden kommer framöver i andra kommunala processer och beslut.

Övrigt

- Fortsatt arbeta med översyn på avtalstrohet.
- Energikartläggning, energibesparingsåtgärder och översyn av effekttoppar.
- Fokuserat arbete med uppföljning och styrning av budgetar.
- Påbörja upphandling av projektstyrningsverktyg, vilket bl.a. syftar till bättre ekonomisk uppföljning.

7.6 Ekonomiska nyckeltal

Ekonomiska nyckeltal	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos helår 2024
Total kostnad per ansluten	2 809,20	3 706,00	4 175,00	4 175,00
Total kostnad per kubikmeter levererat dricksvatten	35,20	46,0	53,0	53,0
Andel drift- och underhållskostnad av total kostnad	75,2 %	72,5 %	74,1 %	74,1 %
Andel räntor och avskrivningar av total kostnad	26,2 %	28,1 %	33,8 %	33,8 %
Nyinvesteringar per ansluten	2 236,50	5 412	10 096	9 077
Reinvesteringar per ansluten	1 186,50	1 399	1 519	1 427
VA taxa typhus A	9 801,50	10 291,00	11 011,00	11 011,00

Antal anslutna personer	35 738 st	35 162 st	35 805 st	35 805 st
Antal anläggningar	6 413 st	6 502 st	6 697 st	6 697 st

7.7 Investeringsredovisning

7.7.1 Investeringsredovisning, årligt budget (mnkr)

Investeringar 2024 (mnkr)	Budget 2024	Utfall jan-april 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Vatten och avlopp - Nyinvestering	-299,3	-59,3	-270,9	28,4
Vatten och avlopp - Reinvestering	-54,4	-6,1	-51,1	3,3
Vatten och avlopp - Anslutningsavgifter	-62,2	-8,6	-54,1	-8,1
Totalt (mnkr)	-415,9	-73,9	-376,1	39,8

Kommentarer till taxefinansierad investeringsredovisning, årlig budget

Budgeten för året är uppdelad på 15 samlingsposter och 5 projekt med enskild budget, det vill säga enskilda projekt enligt regler för investeringar.

Budget för investeringar för VA uppgår till 415,9 miljoner kronor. Prognosen är 376,1 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 39,8 miljoner kronor under budget.

Ombudgetering mellan samlingsposter på VA kommer att behövas.

Ekonomisk avvikelse är relaterad till exploateringsinvesteringsprojekt, som planeras av Mark- och exploateringsverksamheten. Exploateringsprojekt för VA finansieras av VA-anslutningsavgifter. Avvikelsen beror främst på att entreprenaderna för flera av de större projekten har senarelagts, senarelagt detaljplanearbete och omprioritering av projekt i syfte att samordna med andra infrastrukturprojekt och stadsdelsutveckling. Arbete med exploateringsprocessen pågår, förvaltningen fortsätter att utveckla det gemensamma budget-, prognos- och kalkylarbetet.

Nedan redovisas avvikelser inom samlingsposterna.

Nyinvestering ledningsnät SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 20,0 miljoner kronor och prognosen för året är 23,5 miljoner kronor. Det ger en avvikelse på 5,0 miljoner kronor under budget. Avvikelsen beror bland annat på projekt vid Kaptensgatan och Magasinsgatan där det pågår omfattande projekt med att förstärka VA-distributionsnätet.

Nyinvestering vattenverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 7,8 miljoner kronor och prognosen är 8,1 miljoner kronor. Det ger en avvikelse på 0,3 miljoner kronor över budget. Anledningen till avvikelsen är främst projektet med att förse Enköpings kommuns dricksvattenanläggningar med fysiskt skydd.

Nyinvestering avloppsverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 2 miljoner kronor och prognosen är 2 miljoner kronor. Med anledning av personalbrist och prioritering av andra samlingsposters projekt har inte projekt kunnat startas under 2024.

Nyinvestering Dagvattenanläggningar SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 0,5 miljoner kronor och prognos är 0 miljoner kronor. Med anledning av personalbrist och prioritering av andra samlingsposters projekt, har inte projekt kunnat startas under 2024.

Reinvestering Ledningsnät SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 35 miljoner kronor och prognosen är 33,3 miljoner kronor. Det ger en avvikelse på 1,7 miljoner kronor under budget. Ekonomisk avvikelse beror på förändring i tidplan för vissa projekt samt att arbetet vid Dr Westerlund/Lillsidan har fått prioriterats om på grund av samordning med övriga tekniska försörjningar. För projektet Västra Ringgatan så behöver dessa arbeten samordnas i tid med verksamheten Allmän plats, ett arbete som är osäkert avseende när det kommer att utföras.

Reinvestering vattenverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 5 miljoner kronor och prognos är 3,8 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 1,2 miljoner kronor under budget. Med anledning av personalbrist och prioritering av andra samlingsposters projekt har inte projekt kunnat startas under 2024.

Reinvestering avloppsverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 13,4 miljoner kronor och prognosen är 13 miljoner kronor.

Avloppsverk Enköping stödåtgärder SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 0,6 miljoner kronor och prognosen är 0,6 miljoner kronor.

Reinvesteringar Dagvattenanläggningar SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 0,4 miljoner kronor och prognosen är 0,4 miljoner kronor.

Fordon SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 0,6 miljoner kronor och prognosen är 0,0 miljoner kronor.

Övriga nyinvesteringar SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 2,0 miljoner kronor och prognosen är 2,0 miljoner kronor.

Exploatering nya nät SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 19 miljoner kronor och prognosen är 31,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 12,9 miljoner kronor över budget. Avvikelsen beror bland annat på att tidplaner har förändrats i fleråriga projekt vilket medfört kostnadsförskjutningar över tid. Projekten inom exploatering har även kostnadsökningar bland annat på grund av prisökningar för material på grund av rådande inflation.

7.7.2 Investeringsredovisning, enskilda projekt (mnkr)

I tabellerna nedan redovisas både projekt med och utan genomförande beslut från kommunstyrelsen samt de projekt som tagits i bruk under året.

Enskilda projekt under planering och projektering	Totalt per projekt (mnkr)			
	Total budget	Utfall t.o.m. april 2024	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Dricksvattenförsörjningen (DVF)	-95,0	-3,3	-95,0	
Totalt (mnkr)	-95,0	-3,3	-95,0	

Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen	Totalt per projekt (mnkr)			
	Totalt budget	Utfall t.o.m. april 2024	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Nytt avloppsreningsverk (ARV)	-1 260,0	-264,1	-1 260,0	
Kolarvik Sjöängarna	-110,0	-60,1	-110,0	

Totalt (mnkr)	-1 370,0	-324,2	-1 370,0	
----------------------	-----------------	---------------	-----------------	--

Kommentarer till taxefinansierad investeringsredovisning, enskilda projekt

Nya omvandlingsområden SAMLINGSPOST

Samlingsposten består bland annat av projekten Ekudden, Kolarvik Sjöängarna och Märsön.

Total budget för året för samlingsposten är 41,2 miljoner kronor och prognos är 20,2 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 21,0 miljoner kronor under budget. Orsaken är att utbyggnaden av VA i omvandlingsområdena Kolarvik Sjöängarna har justerad tidplan.

- Projektet för omvandlingsområdet Kolarvik och Sjöängarna är i genomförandefas
- Projektet Märsön är förstudiefas.
- Utbyggnadsprojektet Ekudden beräknas fortskrida efter att detaljplanen är antagen.

Tidplaner för projekt har ändrats, med anledning av beslut om detaljplaner, försenade upphandlingar, väntan på tillstånd och beslut på inskickade anmälningar till myndigheter.

Tidigare satta markeringsbelopp för ovan nämnda omvandlings- och utbyggnadsprojekt är inaktuella med anledning av tidigt satta markeringsbelopp. Kostnadsdrivande omvärldspåverkan och kraftig inflation har påverkat stort, varför projekten för Märsön och Ekudden behöver nya politiska beslutade budgetar för främst genomförandefas enligt regler för investering. Kalkyler kommer att tas fram efter att planeringsfasen är färdigställt.

Anläggningsavgiften skall täcka de kostnader som krävs för att ordna en allmän VA-anläggning. Detta är aktuellt i de tre ovan nämnda omvandlings- och utbyggnadsprojekten. Med anledning av att det försämrade ekonomiska läget för kommunen och dess invånare behöver tidsplaner ses över och tänkbart justeras. Arbete pågår och förtydliganden kommer framöver i andra kommunala processer och beslut.

Nytt avloppsreningsverk (ARV)

Avvikelsen för projektet är 19,0 miljoner kronor lägre än budget under år 2024. Projektet håller antagen tidplan, men har påverkats av vissa kostnadsförskjutningar i tid. Prognosen är att projektet håller antagen budget. Nytt avloppsreningsverk är i genomförandefas.

Ny dricksvattenförsörjning (DVF)

Avvikelsen under år 2024 för projektets planeringsfas är 12,7 miljoner kronor lägre än budget. Projektet håller antagen tidplan, men har påverkats av kostnadsförskjutningar i tid. Ny dricksvattenförsörjning befinner sig i planeringsfas.